

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

X

Per. №

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от
РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: *Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА), внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет (РМС) за одобряване на проект на Закон изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за водите.

Законопроектът е разработен с цел ясно разграничаване на функциите по управление на водите от функциите по контрола за спазването на законодателството в областта на водите.

1. Цели, които се поставят с предложения акт

Основната цел на законопроекта е изграждането на ясен и устойчив институционален модел, при който Басейновите дирекции управляват водите на басейнов принцип, осъществяват стратегическото планиране, разработват програмите за мониторинг и оценяват състоянието на

водните тела, управляват и разпределят водните ресурси, разработват и прилагат планове за управление и издават разрешителните по Закона за водите, а РИОСВ осъществяват контрол по Закона за водите като част от общия териториален контрол по законодателството в областта на околната среда.

По този начин басейновите дирекции се концентрират върху основната си функция, произтичаща от Рамковата директива за водите – интегрирано управление на водите в рамките на районите за басейново управление. Това ще позволи експертният им капацитет да бъде насочен към оценката на състоянието и управлението на водните ресурси, разработването и изпълнението на планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводнения, морска стратегия, програмите от мерки, предоставяне на административни услуги и постигането на екологичните цели за водните тела.

2. Причини, които налагат приемането на предложения акт

Според сега действащият Закон за водите басейновите дирекции изпълняват едновременно функции по управление на водите на басейнов принцип, стратегическо планиране, прилагане на разрешителните режими, както и значителен обем текущи контролни функции. Това съвместяване не съответства в достатъчна степен на различния характер на двете групи правомощия и води до смесване на управленската и контролната функция. Към настоящия момент Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) изпълняват контролна функция по отношение на заустването на отпадъчните води. Основната роля на басейновите дирекции е управлението на водите на басейнов принцип. Тази роля произтича от модела, установен с Директива 2000/60/ЕО – Рамковата директива за водите, съгласно който речният басейн е основната единица за управление на водите.

В този модел водещи са оценката на състоянието на водните тела, анализът на натиска и въздействието върху тях, оценката на състоянието, определянето и постигането на екологичните цели, разработването и изпълнението на програмите от мерки и планове за управление на речните басейни, както и управлението и разпределението на водния ресурс.

Басейновите дирекции разработват и Планове за управление на риска от наводнения за съответния речен басейн като определят районите със значителен потенциален риск от наводнения и мерките за намаляване на този риск и последиците при наводнение за човешкото здраве, икономическите дейности, културно-историческото наследство и околната среда.

Контролът има различна функция. Неговата задача е да установява обективно фактическото спазване на нормативните изисквания и на условията на издадените административни актове, да установява нарушения на нормативната уредба, да дава предписания с разумни срокове и да ангажира административнонаказателна отговорност. За да се постигне ясно институционално разграничение между органа, който управлява водния ресурс и определя условията за неговото използване, и органа, който контролира спазването на тези условия, следва да се промени сегашния модел на управление и контрол от един административен орган.

РИОСВ са териториалните специализирани структури в системата на Министерството на околната среда и водите, чиято основна функция е контрол по отношение на опазването на околната среда. Водите са основен компонент на околната среда, поради което насочването и концентрирането в РИОСВ всички контролни функции по Закона за водите ще допринесе за изграждането и утвърждаването на последователен модел на единен териториален екологичен контрол. Този подход би създал по-добри предпоставки за интегрирано, последователно и ефективно прилагане на екологичното законодателство на регионално ниво, като същевременно би осигурил по-ясно разграничаване на функциите по разрешаване, контрол и последващо наблюдение.

Промяната има и непосредствено значение за намаляване на административната тежест. При действащата организация един и същ оператор или водоползвател може да бъде обект на контрол както от басейнова дирекция, така и от РИОСВ. На практика това създава предпоставки за проверки на едни и същи обекти и съоръжения, изискване на сходни документи и данни и ангажиране на допълнителен ресурс както на администрацията, така и на проверяваните лица.

С предложената промяна се създават условия контролът върху водите да бъде координиран с контрола върху останалите компоненти и фактори на околната среда и да се извършва в рамките на една комплексна проверка от РИОСВ. Концентрирането на контролните функции в РИОСВ ще ограничи предпоставките за дублиране на проверки от различни структури на едно и също министерство.

Промяната не цели намаляване на обхвата или интензивността на държавния контрол, а оптимизиране на неговата организация чрез концентриране в специализирания териториален контролен орган и по-ефективното използване на административния ресурс.

Необходимостта от приключването на редица ежегодни задължения, вменени както на БД, така и РИОСВ, налага законопроекът да се публикува за обществени консултации, за срок от 14 дни, по съкратената по реда на чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове процедура.

3. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт

С приемането на законопроекта се очаква:

- ✓ укрепване на басейновите дирекции като специализирани структури за управление на водите на басейнов принцип;
- ✓ ясно разделяне на управленските функции от оперативния и последващия контрол;
- ✓ концентриране на контрола по всички компоненти на околната среда в РИОСВ;
- ✓ по-ясна институционална отговорност и по-висока обективност на контрола;
- ✓ ограничаване на дублиращите проверки;
- ✓ възможност за комплексен екологичен контрол от един регионален орган;
- ✓ намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса;
- ✓ по-ефективно използване на експертния и административния ресурс в системата на МОСВ.

Във връзка с подобряване на регулаторната политика на страната в изпълнение на мярка № 160 и мярка № 161 от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение № 233/29.03.2024 г. на Министерския съвет, са заменени понятията „молба“ със „заявление“ и „молители“ със „заявители“.

4. Въздействие върху държавния бюджет

Предложеният проект на акт не оказва въздействие върху държавния бюджет. Изготвена и приложена е финансова обосновка, съгласно Приложение № 2.2. към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от УПМСНА.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Предложената промяна не изменя материалноправните изисквания за управление и опазване на водите и не засяга задълженията на Република България, произтичащи от правото на Европейския съюз.

6. Проведени обществени консултации по предложения акт, както и резултатите от тях

Проектът на акт, заедно с доклада, мотивите и частичната предварителна оценка на въздействие, са публикувани за обществени консултации на интернет страницата на МОСВ и на Портала на Министерския съвет за обществени консултации, съгласно изискванията на чл. 26, ал. 2, 3 и 4 от Закона за нормативните актове и чл. 85 от УПМСНА.

Предложеният проект е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и е приложена справка за отразяване на получените становища.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 4, т.1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам да се приеме предложени проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите.

Приложения:

1. Проект на Решение на Министерския съвет;
2. Закон за изменение и допълнение на Закона за водите;
3. Мотиви към законопроекта;
4. Финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от УПМСНА – одобрена от министъра на финансите;
5. Частична предварителна оценка на въздействието на законопроекта;
6. Становище на администрацията на Министерския съвет;
7. Справка за съответствието на законопроекта с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека;
8. Справка за отразяването на становищата от междуведомствено съгласуване;
9. Съгласувателни становища в електронен архив във формат .zip;
10. Справка за отразяване на становища, постъпили в процеса на обществени консултации;
11. Доказателства за изпълнението на изискванията на чл.26 и чл. 27 от Закона за нормативните актове, съответно на чл. 66 и сл. от Административно процесуалния кодекс.
12. Съобщение за средствата за масово осведомяване.

X

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
Министър на околната среда и водите